BÁBOSHÁZI
Figyelő
2011. május-június
X. évfolyam 5. szám

Tartalom

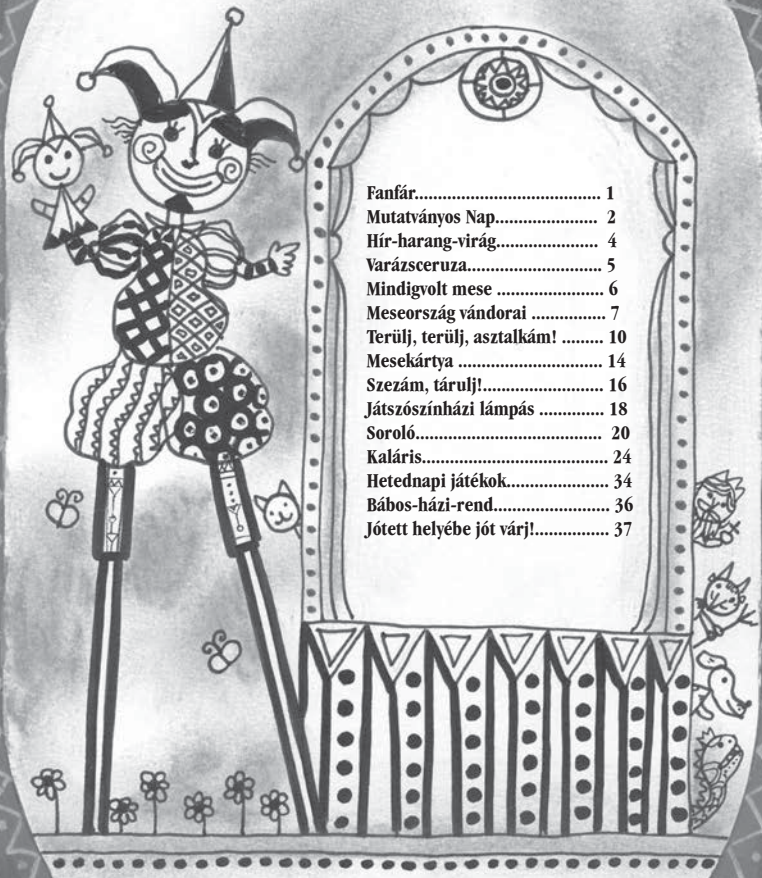

Fanfár..... 1
Mutatványos Nap..... 2
Hír-harang-virág..... 4
Varázsceruza..... 5
Mindigvolt mese 6
Meseország vándorai 7
Terülj, terülj, asztalkám! 10
Mesekártya 14
Szezám, tárulj!..... 16
Játszószínházi lámpás 18
Soroló..... 20
Kaláris..... 24
Hetednapi játékok..... 34
Bábos-házi-rend..... 36
Jótett helyébe jót várj!..... 37

A címlapon és a hátlapon látható gyerekrajzok
Szabó Balázs, Antal Orsolya, Emmer Nóra, Nedveczky Laura,
Vincze Dominika és Lakatos Nóra alkotásai.

Ásítás, nyújtózkodás, körülnézés, elmosolyodás – melegetfújáááááááás!

Ha nem jöttetek volna rá, hogy vajon kinek kezdődhet így a napja, akkor kénytelen leszek elárulni: hagyományos hosszú alvása után hamarosan felébred Májusi Szellő kisasszony!
Miután kidörzsöli szeméből az álmot és átmozgatja magát, nekifutásból végigszalad a mezőkön, az erdőkön, át a falvakon, be a városokba, fel a hegyre, majd vissza. Lefújja a pulóvert meg a hosszúnadrágot az apukákról, felborzolja a gyerekek meg a tündérek haját, összeporozza meg virágszirmozza a húsvétra lemosott ablakokat – amin az anyukák bosszankodnak egy kicsit, de csak egy kicsit – , aztán mint aki ott sem volt, eltűnik.

Sajnos ez a szeleburdi szellő a *Nyári Különszám* lapjait is magával vitte, úgyhogy ebben az évadban ez az utolsó *Bábosházi Figyelő*, amit olvashattok.

Mert hiszen mire feleszmélünk, már vége is a bábszínházi évadnak, és a Júniusi Tűzélesztő Szél járkel közöttünk. Ő lassabb, de határozottabb: rövid szoknyára meg nadrágra vetkőztet minden embert, kikapja a tollat, füzetet, könyvet az iskolások kezéből, és páros cseresznyéből feliratot rak az égre: SZÜNIDŐ!

Június közepétől bennünket s Benneteket is útra fúj a nyári szél: kit a nagymama kertjébe, kit a Tiszához úszkálni, kit meg a Dunántúlra, világot látni.

Utazzunk, pihenjünk, álmodozzunk, kalandozzunk mindannyian két hónapon át, és próbáljuk meg a szünidő minden pillanatát örömmel megélni!

Remélem, hamarosan újra találkozunk!
Szép nyarat, jó szelet kívánok!

Viszontlátásra!

Papp Melinda

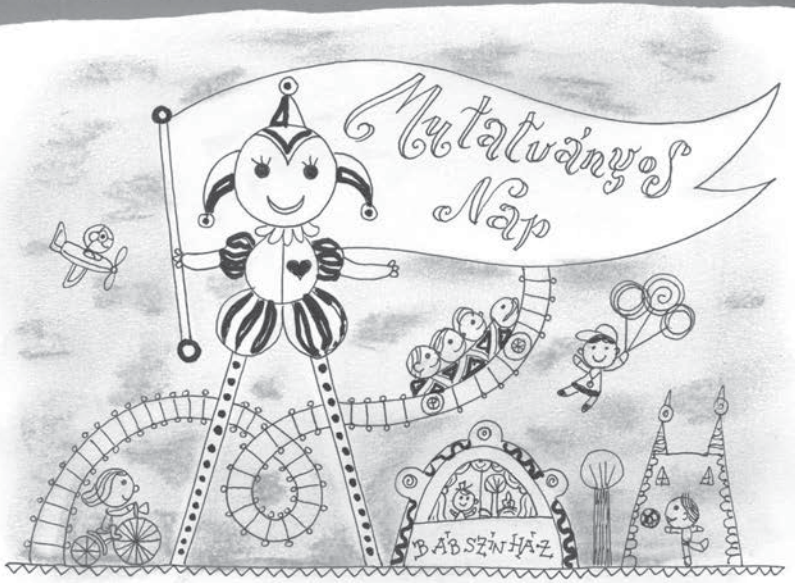

„HALLÓ, HALLÓ, GYEREKEK!
Gyorsan, gyorsan, ide gyertek!
Kacagás és jó mulatság!
Kezdődik az előadás!"

Mélyen tisztelt Nagyérdemű!
Nem csalás, nem ámítás!
Dobpergés és dudaszó hirdeti, hogy
2011. június 19-én 11.00 órától 17.00 óráig
a Nagyerdei Kultúrparkban
KEMÉNY HENRIK, VITÉZ LÁSZLÓ ÉLETRE KELTŐJE
tiszteletére ötödik alkalommal
MUTATVÁNYOS NAP
rendeztetik!

Legyetek a vendégeink, kacagjunk együtt
a bábosokkal, mutatványosokkal, Vitéz Lászlóval!

Tessék, csak tessék, csak orra ne essék!

A nap eseményei:

11.00	***Mutatványosok felvonulása*** *Rumi László porondmester,* *KEMÉNY HENRIK,* *a Vojtina Bábszínház mutatványosai és* *a MárkuSzínház társulata* *A Mutatványos Napot megnyitja:* *SOMOGYI BÉLA* *Debrecen megyei Jogú Város Alpolgármestere,* *KEMÉNY HENRIK és a mutatványosok*
11.30	***Vitéz László és az elátkozott malom*** *– Pályi János Bábszínháza*
12.30-16.00	***„Vitéz László és barátai”*** *– bábkészítés a Vojtina Bábszínház Játszószínházával*
12.30 – 16.00	***„Ördögbújócska”*** *– ördögkereső játék*
12.30	***Ilók és Mihók*** *(bábos bolondozás)* *– Vojtina Bábszínház*
15.30	***Toldi Miklós*** *– a MárkuSzínház előadása*
16.30	***Ördögtanoda*** *– Vojtina Bábszínház*

A Mutatványos Napon az egész napi rendezvényre szóló belépőjegyek ára:

gyermek:	*500 Ft/fő*
felnőtt:	*700 Ft/fő*
családi belépő:	*1400 Ft/3fő*
minden további gyermek számára:	*400 Ft*
csoportos belépők – 10 fő felett gyerekenként:	*400 Ft*

(kilépésre és visszajövetelre is jogosít)
10 fő után 1 felnőtt kísérő számára ingyenes a belépés.

Jegyek válthatók a Vidámpark pénztárában.

Hír **harang** *virág*

2011. május 3-án a VI. Gyermek- és Ifjúsági Színházi Szemlére utazik játszószínházi társulatunk a *Hol jártál, báránykám?* című bábjátékunkkal. **Május 4**-én **10 órakor** mutatjuk be a Marczibányi téri Művelődési Központ közönségének. A fesztivál ideje alatt, **május 2.** és **10.** között 24 gyermekszínházi- és bábelőadást láthat a közönség. A Szemlére **Kaposi László** (rendező, drámapedagógus, a Kerekasztal Színházi Nevelési Társaság alapítója), **Sándor L. István** (színházi szakíró, az *Ellenfény* című színházi folyóirat szerkesztője) és **Szakall Judit** (színjátszó-rendező, Csokonai-díjas drámapedagógus, a Marczibányi Téri Művelődési Központ igazgatója) válogatta az előadásokat.

A társulatok Budapestről, Chotinból (Szlovákia), Debrecenből, Győrből, Hottóról, Kecskemétről, Pécsről, Szabadkáról (Szerbia), Szombathelyről, Tatabányáról és Veszprémből érkeznek Budapestre.

A látott produkciókat elbíráló szakmai zsűri tagjai: **Ascher Tamás** (rendező, a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora), **Fodor Tamás** (rendező, színész, a Stúdió K Színház vezetője) és **Pályi János** (rendező, bábművész).

A meghívott 24 előadáson kívül a szemletanács ajánlására 28 további előadás is helyet kap a Marczibányi Téri Művelődési Központ által a Szemle alkalmából megjelenő kiadványban. Ezt a kiadványt az ország valamennyi közművelődési intézménye megkapja, hogy a gyermekszínházi előadások meghívását koordináló döntéshozók felelősen, a szakmai ajánlások figyelembevételével, minőségi produkciókból tudjanak válogatni. Ebben szerepel a *Ki hol lakik?* című bábelőadásunk is.

2011. május 28-án a játszószínházi társulat Olaszországba, Bologna városába indul, az ott élő magyar közösség iskolájának meghívására.

A Bolognában élő magyarok olyan közösségeket keresnek, akik a magyar hagyományokat foglalkoztató játékok, színházi előadások keretében éltetik tovább. 2010 őszén járt Debrecenben a közösség egyik képviselője, ő vitte hírünket, így kaptunk meghívást tőlük. Kérésük az volt, hogy foglalkoztató játékot vigyünk az ottani gyerekeknek, amiben a magyar szó, a muzsika, a tánc összefonódik. A *Mátyás, a furfangos* című játékunk által biztosan szívesen megismerkednek az olasz városban élő magyar gyermekek is nagy királyunk tréfálkozásaival, igazságosságával, bátorságával. Természetesen visszük magunkkal népi hangszereinket, táncos cipőinket, csodaszép ruháinkat is, hiszen az ének, a tánc sem hiányozhat a közös mulatságból.

Mindkét utunk tapasztalatairól, élményeiről 2011 szeptemberében adunk hírt.

Láposi Terka

Május havában színek, illatok, hangok kavarognak körülöttünk.
Itt egy bimbó pattan virággá, ott az első apró eprek piroslanak,
amott meg madár csiripel jókedvűen.

Előfordult már Veletek így május tájékán, hogy a szabadban sétálva úgy éreztétek,
valaki leskelődik a hátatok mögül? Amikor pedig visszafordultatok,
csak porszemek táncoltak a levegőben?

Ha igen, akkor valószínűleg tündérek kíváncsiskodtak körülöttetek!
Ilyenkor bújnak elő rejtekükből, hogy erdőn-mezőn, réten, tavak környékén
tegyék még varázslatosabbá a késő tavaszt.

De vajon hol laknak a tündérek valójában? És mit esznek? Hogyan jutnak el egyik
helyről a másikra? Van családjuk? És egyáltalán: a tündérek fiúk vagy lányok?
Vagy fiúk is meg lányok is?

Arra kérünk Benneteket, hogy szaladjatok ki a szabadba, és óvatosan lessétek
meg a tündéreket! Vigyetek magatokkal színes ceruzákat, filctollat, ecsetet és
festéket, zsírkrétát vagy porpasztellt, és rajzoljátok, fessétek le őket nekünk!
Jó volna, ha ismét tündérek képei ékesítenék a Gyerkőcfolyosónkat!

Alkotásaitokat **2011. május 16**-ig juttathatjátok el a Vojtina Bábszínházba
személyesen vagy postai úton (Debrecen 4026, Kálvin tér 13.).
Képeitek hátoldalára ne felejtsétek el ráírni neveteket, életkorotokat, otthoni
telefonszámotokat vagy egyéb elérhetőségeteket, illetve a rajzpályázat címét:
Tündérlesen.

Képeitek közül Asbóth Anikó, a bábszínház igazgatónője, Bodor Judit bábtervező
és Papp Melinda bábszínész választják majd ki a számukra legkedvesebbeket.

A kiválasztott képek alkotóinak jutalma egy családi belépő **2011. június 19**-ére,
vasárnapra, az évadzáró **Mutatványos Napunkra** a Nagyerdei Kultúrparkba,
ahová mi, bábosok és a Nagyerdő tündérei egyaránt nagy szeretettel várjuk őket!

MINDIGVOLT Mese

A 2010/2011-es évad elején arra biztattunk Benneteket, hogy írjatok nekünk mesét, meséket, amelyekben 5 „varázsszó” (kút – szőnyeg – álom – tölgyfa– kunyhó) szerepel.
Örömmel olvastuk a hozzánk érkező meséiteket, és bábszínházi évadunk végén a a legizgalmasabbnak talált mesék egyikével kívánunk szép nyarat Nektek!

A szegény ember álma

Volt egyszer egy szegény ember. A sok munka közepette leheveredett a kút mellé a nagy tölgyfa árnyékába. Elaludt. A kutyájáról és egy szőnyegről álmodott. Ez egy különleges szőnyeg volt, mert repülni is tudott. A kutyusa az álmában ezt a szőnyeget egy ládában találta. A kutyus nagyon meglepődött, amikor a szőnyeg megszólalt:
- Hát te miféle jószág vagy?
- Kutya vagyok, a nevem Tappancs.
Barátságot kötöttek, idővel sokat repkedtek együtt.
A gazda úgy döntött, hogy eladja a régi szőnyegét a vásáron.
Ezen nagyon sokat szomorkodott a két jóbarát, azon gondolkodtak, hogyan maradhatnának együtt.
A kutya kitalálta, hogy ide-oda repülve hogyan tudnának a gazdának segíteni pénzt keresni. Cirkuszokban léptek fel, és a műsoruk nagyon tetszett mindenfelé. Hamarosan sok

pénzük lett. Hazamentek, és minden keresetüket a szegény embernek adták. Az ember nem vitte el a szőnyeget a vásárba, és így együtt maradhattak a barátok.
Eleredt az eső, és a szegény ember felébredt. Beszaladt a házba, és azon gondolkozott, hogy milyen csacskaságot álmodott. Szólította Tappancsot, aki odaszaladt hozzá, de nem beszélt, mint álmában.
Itt a vége, fuss el véle.

Német Veronika Mónika
11 éves, 5.b

Meseország vándorai

Meseország kanyargós útjai mellett a fák már friss lombkoronáikban élvezik a napsütést a szép nyár eleji időben. Susognak, pusmognak. De miről is? Azt mondják, láttak itt elmenni nemrégen egy jókedvű, ám nem mindennapi párost. Velük tartott Hófehérke és Csizmás Kandúr is, hónuk alatt egy-egy malaccal. Ahá! Akkor ők csakis a Hepp Trupp lehetnek, azaz Nagy Viktória Éva és Schneider Jankó! Érjük utól és kérdezzük meg őket, merre tartanak!

- Viki, te 2002-től 2004-ig a Vojtinában báboztál. Mi minden történt Veled azóta?

- **N.V.:** A Vojtina Bábszínházban eltöltött két évad után felvettek a Színház- és Filmművészeti Egyetem bábszínész szakára. Az ottani négy év nagyon sokszínű és hasznos volt számomra. Jankóval is itt ismerkedtünk meg, ő az eggyel felettünk lévő osztályban végzett, így gyakran találkoztunk. Már az egyetem utolsó évében körvonalazódni kezdett, hogy együtt akarunk maradni „szakmailag" is. Nagyon szerencsés helyzetben voltunk, hogy a pécsi Bóbita Bábszínházban együtt kezdhettünk, miután diplomáztam.

- Jankó, te már több társulatban, színházban dolgoztál többféle alkotói szerepkörben – bábszínészként, íróként, rendezőként, művészeti vezetőként. Melyek voltak a legfontosabb állomások eddigi pályádon?

- **Sch.J.:** A gimnázium után fazekasságot tanultam, de 1996 nyarán láttam a Bóbita Bábszínház egy szabadtéri előadását. Ott fogalmazódott meg bennem, hogy én ezt akarom csinálni.
A bábszínházban pont akkor indult egy egyéves színészképzés, arra jelentkeztem is, így a Bóbitába kerültem játszani. Sramó Gábor igazgató a későbbiekben rengeteget nyüstölt, hogy jelentkezzek a Színművészeti bábszínész szakára. Végül így tettem, és egyáltalán nem bántam meg. Csizmadia Tibor és Meczner János osztályába kerültem. Meczner János

Mátyás király asztalánál

ügyelt arra, hogy színes legyen a képzés, hogy sokféle színházi emberrel találkozzunk, akik közül talán Fodor Tamás volt rám a legnagyobb hatással.

Az egyetem után a zalaegerszegi Griff Bábszínház alapító tagja lettem: a társulattal abban az időszakban szinte csak a színháznak éltünk. Aztán a Budapest Bábszínházban töltött két évem alatt pedig az ottani „nagyüzemet" is megismerhettem.

A Vikivel való találkozásunk sorsfordító volt, a magánéletünkben és a pályánkon egyaránt. *A 3 kismalac és a farkasok* volt az első közös előadásunk.

- **N.V.:** Pécsett ezzel az előadással kezdtünk, és óriási élmény volt az, hogy milyen jól tudunk együtt dolgozni. Nagyon jó érzés, hogy sikere lett a „közös gyerekünknek" a közönség és a szakma körében is.

- Már 2008-ban megalapítottátok a Hepp Truppot, de 2011 őszétől új fejezet kezdődik kis társulatotok „történelmében".

- **Sch.J.:** Valóban, a Hepp Trupp most fog előbújni a zsákból. A következő évadtól ugyanis megválunk a pécsi Bóbita Bábszínháztól, és Debrecenbe költözünk. A helyváltoztatás részben érzelmi, részben praktikus okok miatt történik – Viki családja itt él – , illetve itt szeretnénk letelepedni, megtalálni az otthonunkat, mert szeretjük Debrecent.

- Milyen előadásokat fogtok játszani, illetve milyen előadásokat terveztek?

- **N.V.:** Sramó Gábor „ajándéka", hogy *A 3 kismalac és a farkasok* című előadást a sajátunkként játszhatjuk. A másik, szintén Pécsen készült előadásunkat, a *Mátyás király asztalánál*-t még csak néhányszor volt alkalmunk játszani, ezt is szeretnénk minél nagyobb közönségnek megmutatni. Van több előadástervünk is, de ami valószínűleg a leghamarabb fog megvalósulni, az a Finy Petra *A Fehér Hercegnő és az Arany Sárkány* című meséjéből készülő előadás.

A 3 kismalac és a farkasok

- Gondolkodtok a társulat bővítésén?

- **Sch.J.:** Természetesen a későbbiekben ki fogunk kacsintgatni másokra is, de egyelőre szeretnénk kipróbálni, hogy mit tudunk még mi ketten. Több alkotóval dolgoztunk már együtt eddig is, ez biztosan a jövőben is így lesz.

- Mindketten kipróbáltátok már magatokat a kőszínházban is. Mennyiben jelenik ez meg bábos munkáitokban?

- **N.V.:** Sok mindenre nyitottak vagyunk, a bábszínház sűrített műfaj. De elsősorban azok az előadások állnak közel hozzánk, amelyek – még ha van is bennük élőjáték – nem próbálnak meg kőszínházi előadásra hasonlítani.

- Milyen bábszínház a Hepp Trupp?

- **N.V.:** Számomra nagyon fontos a vizualitás, az esztétikum, a zene, amelyek a bábos előadások, így a mi előadásaink lényegi elemei is. Azt hiszem, az eddig közösen készített előadásainkban (*A 3 kismalac és a farkasok, Mátyás király asztalánál, Hófehérke, Csizmás Kandúr*) meghatározó volt a humor, de ez természetesen a témaválasztástól függ.

- **Sch.J.:** Most egy kihívásokkal és keresésekkel teli útra lépünk mi ketten, ahol remélhetőleg számos inspiratív alkotóval, művel fogunk találkozni, amik segítenek megfogalmazni önmagunkat és kicsiny társulatunkat.

A 3 kismalac és a farkasok

A Hepp Trupp egy kétszemélyes társulat. Szerelemből született. A színház, a művészet, a néző és az egymás iránti szeretet táplálja azóta is. 2008-ban alapította Schneider Jankó és Nagy Viktória Éva. Mindketten a Színház- és Filmművészeti Egyetem bábszínész szakán végeztek.
A 3 kismalac és a farkasok előadásuk a Bóbita Bábszínházban jött létre, és elnyerte az V. Gyermekszínházi Szemlén a Marczibányi Téri Művelődési Központ díját és „A műfaj kimagasló előadása" diplomát kapott. A produkció külföldi díjakat is szerzett, Szabadkán, a 16. Nemzetközi Gyermekszínházi Fesztiválon és a katowicei Nemzetközi Bábfesztiválon.
Mátyás király asztalánál előadásukat a *Reneszánsz év* keretében mutatták be a Bárka Színházban. Az előadás részt vett a II. BÁBU fesztiválon a Budapest Bábszínházban, és beválogatták a VI. Gyermekszínházi Szemlére a Marczibányi Téri Művelődési Központba.

(Bővebben: http://www.hepptrupp.blogspot.com/)

A Hepp Truppot porondra szólította:
Kiss Judit Erzsébet

Terülj, terülj, asztalkám!

MÁJUS

3. kedd	**14.00 óra**	**Tótágas**
4. szerda	**14.00 óra**	**Tótágas**
5. csütörtök	**14.00 óra**	**Tótágas** *Békakirály bérlet*
6. péntek	**14.00 óra**	**Tótágas** *Csaba királyfi bérlet D1, D2* *Csodaszarvas bérlet D* *Prücsök bérlet D1, D2*
8. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
10. kedd	**10.00 óra**	**Tótágas** *Hajnalcsillag bérlet*
	14.00 óra	**Tótágas** *Pinokkió bérlet* *Gézengúzok bérlet A* *Katica bérlet* *Táltos bérlet A1, A2*
11. szerda	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Csaba királyfi bérlet B1, B2, B3, B4* *Benedek Elek bérlet*
12. csütörtök	**10.00 óra**	**Tótágas** *Varázsceruza bérlet*
	14.00 óra	**Tótágas** *Kék liliom bérlet* *Jancsi és Juliska bérlet* *Kis hableány bérlet C1, C2, C3, C4*

13. péntek	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Pelikán bérlet* *Tündérszép Ilona bérlet* *Szalma király bérlet*
15. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
17. kedd	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Szivárvány bérlet A1, A2* *Csodaszarvas bérlet A1, A2, A3* *A rút kiskacsa bérlet*
18. szerda	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Parittyás Vince bérlet* *Toldi Miklós bérlet* *Kuksi bérlet* *Csodaszarvas bérlet C1, C2, C3, C4*
19. csütörtök	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Hüvelyk Matyi bérlet C1, C2, C3* *Tündérrózsa bérlet* *Tűzmadár bérlet*
20. péntek	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Mézeskalács bérlet B1, B2*
22. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
24. kedd	**10.00 óra**	**Tótágas**
	14.00 óra	**Tótágas** *Erős János bérlet A1, A2, A3, A4, A5*

25. szerda	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas** *Gézengúzok bérlet B* *Erős János bérlet B1, B2, B3, B4*
26. csütörtök	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas** *Erős János bérlet C1, C2, C3, C5*
27. péntek	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas** *Fülemüle bérlet D1, D2, D3, D4*
29. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
31. kedd	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas** *Csaba királyfi A1, A2, A3* *János vitéz bérlet* *Tavasztündér bérlet*

JÚNIUS

1. szerda	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas** *Erős János bérlet B5, B6, B7, B8, Többsincs királyfi bérlet*
2. csütörtök	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas**
3. péntek	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas**

7. kedd	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas**
8. szerda	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas**
9. csütörtök	**10.00 óra** **14.00 óra**	**Tótágas** **Tótágas**
19. vasárnap	**11.00-17.00**	**Mutatványos Nap**

Tótágas

„Tótágast áll a világ, lefelé nő a virág, fölrepül a sárga levél, cipőm orra felleget ér."
Megesik nálunk, hogy egy szegény embert azért agyabugyálnak el, mert rosszul köszön… Vagy az, hogy egy férjhez menni akaró leány a pince tetején legelteti a tehenet, mert „ megvan a magához való esze"… De még az is megtörténhet, hogy a szerelmes Mihók kötőféken vezeti haza szíve választottját, Ilókot…
Hogy hányféle bolondsággal találkozhat a mesénk nézője, föl nem sorolható – inkább gyertek el, és nézzétek meg a saját szemetekkel!

Az előadást négy éves kortól ajánljuk!

Mutatványos Nap

A részletes program a 2. oldalon található.

Mesekártya

A BÉRLETVÁLASZTÁS TAPASZTALATAI

A 2010/2011-es évadban közönségünk színházlátogatási szokásain szerettünk volna változtatni azzal, hogy új típusú bérletet kínáltunk számukra.

Az idén szabadabb, személyre szabottabb műsorrendre törekedtünk. Az óvodás és iskolás bérletet továbbra is megkülönböztettük, hiszen nagyon fontosnak tartjuk az adott fejlődési kor számára hangsúlyozott témaválasztást és az ennek megfelelő megjelenítést. Három-három bábelőadást játszottunk a különböző életkorú gyermekeknek, és újdonság volt, hogy a negyedik játék szabadon választható. Két nagyszínpadi és hét játszószínházi foglalkozás között válogathattak az érdeklődők. A felajánlott hét játszószínházi foglalkozás négy játéktípust tartalmazott: dramatikus játékot, kézműves-bábkészítőt, táncház-gyermekjátékot, rítusjátékot. A bérletes csoportok évad elején szóróanyag formájában kapták meg e foglalkozások ismertetőjét és a játéktípusok évköri rendjének megfelelő naptári menetét.

A végleges választások aránya egyértelműen bizonyította számunkra, hogy a játszószínházi foglalkoztató játékok épp annyira fontosak gyermekeinknek és az őket kísérő felnőttnek, mint a színpadi előadás. Mivel tudjuk, hogy mindkét színházi formáció szükséges a harmonikus, a nyitottan gondolkodó, világot felfedezni vágyó gyermekek fejlődéséhez, a jövő évadban szeretnénk a műsorválasztás nyitottságát megtartani.

A mindenki számára átlátható lebonyolítás érdekében mi, a bábszínház munkatársai kiemelten figyelünk a következőkre:

1. A bérletválasztás lehetőségeinek pontos tartalmi és időbeni részleteivel már szeptember első hetében jelentkezünk (a *Bábosházi Figyelő*-ben és honlapunkon is feltüntetjük).
2. Előadásaink és játékaink ismertetői a részletes információkkal még pontosabb betekintést adnak a tartalmakba, az alkotók szándékaiba.
3. A teljes évadot ismertető tájékoztató formailag is áttekinthetőbb, konkrétabb és időrendjében kidolgozottabb lesz.

Terveink szerint a következő előadásokból és játszószínházi foglalkozásokból, mesékből állnak össze bérleteink:

ÓVODÁS BÉRLET:

Hamupipőke
Iciri-piciri
Babszem Jankó

Választható:

Bábelőadás:
Tótágas
Ki hol lakik?

Játszószínházi foglalkozás:
Mind a négy foglalkoztató típus, a címeket lásd a *Játszószínházi lámpás* című rovatban, illetve a részletes időrendjét szeptember elején.

ISKOLÁS BÉRLET:

Hamupipőke
Vitéz Kukoricza János históriája
Boldog képek
(avagy Boldogfalván legjobb élni)

Választható:

Bábelőadás:
Vásári bábjáték az egyik népi bábhőssel (Vitéz László, Punch, Kasperl, Guignol vagy Petruska? Legyen meglepetés!)
Kukac Matyi
Tótágas
Ki hol lakik?

Játszószínházi foglalkozás:
Mind a négy foglalkoztató típus, a címeket lásd a *Játszószínházi lámpás* című rovatban, illetve a részletes időrendjét szeptember elején.

Várunk Benneteket a következő évadban is, legyetek a bérleteseink, legyetek a Vojtina közönségének tagjai!

Asbóth Anikó és Láposi Terka

Szezám, tárulj!

Kiállítóterünkben négy kiállítás várta a látogatókat az év során: *„Van másik!”* címmel Szalma Edit grafikusművész, gyermekkönyv-illusztrátor bemutatkozó tárlata, *Báb – Jel – Mez* címmel a Magyar Képzőművészeti Egyetem Látványtervező Tanszékének tárlata, *A forma költészete* címmel a Kaposvári Egyetem Látványtervező Tanszékének kiállítása és a *Debreceni Kulturális Városszög* címmel a debreceni Medgyessy Ferenc Gimnázium és Művészeti Szakközépiskola végzőseinek kiállítása.

Sokrétű tapasztalatokkal, illetve élményekkel telt meg színházunk ezen közönségfogadó része, mindegyik tárlat a szó szoros értelmében tanított minket.

Szalma Edit alkotásai arra, hogyan lehet a képekben, grafikákban a dramaturgiailag fontos jelenetre fókuszálni, a lényegi sűrítés, a jelenre való koncentrálás érdekében milyen módon lehet kompozíciót szerkeszteni, a bábtervezés során milyen tervezői algoritmusra érdemes bontani a kétdimenziós figurák szerkezeti felépítését.

A ***Báb – Jel – Mez*** című, Orosz Klaudia által rendezett kiállítás a tervezői lét identitásának összetevőire, a tárgyak szeretetére, illetve arra irányította figyelmünket, hogy minden tárgy, anyag, felület egy-egy kihívás, hiszen a folyamatos átalakítás, értelmezés egyik fontos elvárása napjaink kortárs művészeti szemléletének. Azok a bábok, amelyekkel ezen a tárlaton találkozhattunk, az új arcukat

mutató régi tárgyak végtelen variációira hívták fel az okosan látók figyelmét. A kreativitás végtelen szabadsága áradt a tervekből, bábtárgyakból.

A forma költészete című tárlat a képköltészet lírai gyöngédségével szólította meg a képeket, maketteket nézőket. Operák, klasszikus zeneművek, drámák, vígjátékok látvány-álmait, képi hangjait láthattuk síkban és térben.

Az analogikus gondolkodás és tervezés szép mintái sorakoztak a térben, ahol minden expresszív ecsetnyom, pasztellfelület, grafitvonal arról győzte meg a tekintetet, hogyan lehet és kell a zeneművek vagy irodalmi szövegek értelmezése során a belsőnkben felszabadult álomképeket művészi minőségű tervekké alakítani. Az alkotás fázisainak magas szintű, igényes kivitelezését tanulhatta meg a tárlatnéző.

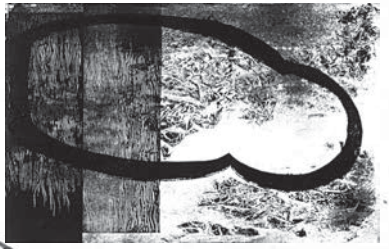

A ***Debreceni Kulturális Váromszög*** címmel nyílt kiállítás öt fiatal alkotó vizsgamunkáit tárta elénk. A megvalósítási bátorság, a művészi szabadlendület, a minőségi igényesség, az önmagával szembeni szigorú és következetes korrektúra, a folyamatosan eredetit kereső művészi habitus jelenléte sokak számára a fiatal és új generáció dinamikus berobbanását jelképezi választott szakmájukba (díszlet- és jelmeztervező asszisztens). Szándékukat köszönjük!

A következő évadban a képzésből, az oktatásból visszatérünk a színházakhoz, az egyéni alkotókhoz. Újdonság lesz (hiszen az újért érdemes minden évadban évadot nyitni), hogy az alkotókat, alkotópárokat egy-egy téma körüljárására kérjük fel. A körüljárás minden technikája, tárgyhalmaza, az installációk látványa teljesen reájuk bízatik. A tematika természetesen bábos: ***Báb-Születés***. Ez tehát az évad egészét meghatározó mottó, ezt próbáljuk megfejteni, feltárni, megmutatni, képet alkotunk ehhez a „báb-születéshez."

Orosz Klaudia, a Kolibri Színház bábtervezője, a Magyar Képzőművészeti Egyetem tanára, **Mátravölgyi Ákos** bábtervező, aki a *Kis December király* és a *Ki hol lakik?* című bábelőadásunk tervezője, **Bodor Judit** bábtervező és **Láposi Terka**, azaz jómagam hozunk létre itt közös tereket.

Izgalmas lesz a 2011/2012-es évad kiállítási programja is, várunk Benneteket!

Láposi Terka

Játszószínházi lámpás

Május és június havában Játszószínházunkban madárénekkel, méhek puha zümmögésével, virágnyílások tobzódásával van teli a levegő. Minden játékunk ezt idézi, ennek az élményét hozza.

A Hegedűs Ember története, a *Mátyás, a furfangos* és a *Hol jártál, báránykám?* című **dramatikus játékunk** májusban hetente váltja majd egymást. Köszönjük Nektek, hogy kíváncsiak vagytok mindhárom játékunkra! Az óvó- vagy tanító nénik elmondták nekünk, hogy szívesen vesztek részt ezeken a dramatikus foglalkozásokon, és kéritek a bábelőadások mellé bérletbe.

A **Tipegő** programban a május közepi négy *Babusgató* lesz az utolsó ebben az évadban a sok aprósággal. Szeptemberben folytatjuk természetesen e játékunkat. Szívesen látjuk majd akkor is a mosolygós, pelenkás, gügyögő babákat, akik addigra valószínűleg hatalmasat fognak nőni. Természetesen új csöppségeket is nagyon várunk a továbbiakban!

Tavaszi **rítusjátékunkat** az időkerék természetes forgásának megfelelően játsszuk. Ebben az évben június 12-13-án ünnepeljük a pünkösdöt, és az azt megelőző héten várunk minden csoportot, akik a *„Szíp kerekek, forogjatok…"* című játékunkban arra kíváncsiak, hogy ki lesz ez év pünkösdi királya és királylánya.

Még sosem volt olyan furcsa találkozása az év ünnepkörének és bábszínházi életünknek, hogy a pünkösdi rítusjátékunkkal fejezzük be az évadot. Szép lezárása ez alkotói munkánknak, a Veletek együtt töltött hónapoknak.

Tényleg nagyon sok minden történt velünk az elmúlt 10 hónapban, augusztus végétől mindezidáig. Ha csak a játszószínházi foglalkozások élményeit próbálom összegyűjteni, akkor is nehéz dolgom van…

Egy-egy táncházban vagy dramatikus játékban két új játékossal találkozhattatok, ***Pilári Lilivel*** és ***Csorba-Vad Rékával***. Ők énekelnek, muzsikálnak, táncolnak és báboznak.

Sokan voltatok vendégeink a sajátos nevelést biztosító intézményekből. Egyre természetesebben, egyre örömtelibben jöttök hozzánk, néha olyan kitörő ölelésekkel érkeztek, amik beragyogják a mindennapjainkat, és amikből érezzük, hogy vágytok bábosházunkba. A legnagyobb elismerés számunkra az, hogy sokan bekapcsolódtatok játékainkba mint bérletesek. Ez arra sarkall bennünket, hogy már a következő évadon gondolkozzunk.

Úgy döntöttünk, hogy a **kézműves-bábkészítő** alkalmak népmeséi közé 2011 szeptemberétől újból olyanokat válogatunk, amelyek az év ünnepkörét járják körbe. Köztünk lesz ősztől tavaszig *A fortélyos lány, Táltos Jankó, A papucsszaggató királykisasszony, A kismalac és a farkasok, A pipakupak gyerek* című népmeséink összes hőse és szépséges királykisasszonyai, valamint állatkáik.

A **rítusjátékaink** menete követi népszokásaink és ünnepköreink szertartásrendjét, ősszel szüreti mulatságba hívunk Benneteket, ahol a kisfarsangi huncutságokon nevetgélhetünk egymáson, karácsonykor a betlehemes bábtáncoltatás segít minket az angyalokkal és a pásztorokkal a Születőt köszönteni. Farsang idejében a maskarások, alakoskodók víg zajkeltése miatt majd belesüketülünk a téltemetésbe, alig tudjuk majd összeterelni a kecskét, a lovat, a medvét, no és a gólyát. Tavasszal pedig a Nap kapujának megnyitása után ismét a pünkösdre várunk, hiszen az élet kereke forog, forog és forog…

A **táncházi alkalmainkon** a közvetlenül mellettünk megszólaló muzsika és énekszó erősíti a táncolni szerető és tudó lábak ritmusát. Sok, a mindennapokban is hasznos játékot tanulhattok itt, s közben megtapasztalhatjátok, hogyan lehet jó hangulatú mulatságokban részt venni, lányokat felkérni, páros táncot járni, felvonulósokban egynek lenni, beköszöntőket mondani, hideget elűzni, lassút járni, s ami számunkra még fontos, népi hangszerek társaságában énekszót tanulni.

A **dramatikus alkalmaink** sorában felújítjuk *A vén kutya* című előadásunkat. Továbbra is műsoron marad a *Mátyás, a furfangos,* a *Hamuban sült pogácsa,*

a *Hol jártál, báránykám?* és *A Hegedűs Ember története* című játékunk.

Az ovis bérletbe szánjuk a *Babszem Jankó* című új mesénket. Erről és a többi játékunkról részletesen a szeptemberi számban olvashattok majd.

A babáikat ringatni, simogatni vágyó anyukák, apukák szintén kapnak tőlünk meglepetést. A **Tipegő** foglalkoztató együttléteket folytatjuk, és terveink szerint 2012 januárjától a *Babusgató Kettő*-ben pedig apró, színpadi csodákkal is találkozhatnak az ide vágyók. A színpadok, paravános játékok ősi, egyszerű megoldásaival találkozhatnak egy-egy történet, versike megjelenítése közben, amelyek gyermekeinkben a rácsodálkozást ébresztik fel, a felnőttebbeknek pedig megmutatják a játékosság elemi egyszerűségét. Solymossy Sándor (1864–1945) magyar néprajzkutató írta, hogy a bábok „őselemi gondolatok". Az ő kutatásainak megfelelő, hüvelyknyi bábok titkait próbáljuk majd megfejteni ezekben a játékainkban.

Szép tavaszutót, nyárelőt, de úgy is írhattam volna, hogy szép Ígéret és Napisten havát kívánok! (Ezek az elnevezések jelölték a régiségben a májust és júniust.)

Láposi Terka és játszótársai

Soroló

A Hegedűs Ember története

DRAMATIKUS

MÁJUS

3. kedd	10.00 óra	**Bérlet**
5. csütörtök	9.30 óra	**Bérlet**
5. csütörtök	11.00 óra	**Bérlet**
5. csütörtök	14.00 óra	**Bérlet**
6. péntek	10.00 óra	**Bérlet**
6. péntek	14.00 óra	**Bérlet**
8. vasárnap	10.00 óra	
10. kedd	9.30 óra	**Bérlet**
10. kedd	11.00 óra	**Bérlet**
10. kedd	14.00 óra	**Bérlet**
11. szerda	9.30 óra	**Bérlet**
11. szerda	11.00 óra	**Bérlet**

Hol jártál, báránykám?

DRAMATIKUS

MÁJUS

12. csütörtök	10.00 óra	
12. csütörtök	14.00 óra	
13. péntek	10.00 óra	**Bérlet**
15. vasárnap	10.00 óra	
17. kedd	10.00 óra	**Bérlet**
17. kedd	14.00 óra	
18. szerda	10.00 óra	**Bérlet**
18. szerda	14.00 óra	
19. csütörtök	10.00 óra	**Bérlet**

JÚNIUS

5. vasárnap	10.00 óra	

Mátyás, a furfangos

DRAMATIKUS

MÁJUS

24. kedd	14.00 óra	**Bérlet**
25. szerda	10.00 óra	
25. szerda	14.00 óra	**Bérlet**
26. csütörtök	10.00 óra	**Bérlet**
26. csütörtök	14.00 óra	**Bérlet**
27. péntek	10.00 óra	
27. péntek	14.00 óra	**Bérlet**

JÚNIUS

2. csütörtök	10.00 óra	**Bérlet**
2. csütörtök	14.00 óra	**Bérlet**
3. péntek	10.00 óra	

„Villő, villő, selyemsátor…” TÁNCHÁZ-GYERMEKJÁTSZÓ

MÁJUS

9. hétfő	10.00 óra	**Bérlet**
9. hétfő	14.00 óra	**SNI**
16. hétfő	10.00 óra	
16. hétfő	14.00 óra	

„Szíp kerekek, forogjatok…” RÍTUSJÁTÉK

JÚNIUS

6. hétfő	10.00 óra	
6. hétfő	14.00 óra	
7. kedd	10.00 óra	**Bérlet**
7. kedd	14.00 óra	
8. szerda	10.00 óra	
8. szerda	14.00 óra	**Bérlet**
9. csütörtök	10.00 óra	**Bérlet**
9. csütörtök	14.00 óra	
10. péntek	10.00 óra	

Babusgató TIPEGŐ

MÁJUS

20. péntek	10.00 óra
20. péntek	14.00 óra
22. vasárnap	10.00 óra
23. hétfő	10.00 óra

A Hegedűs Ember története

„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje.
Vidámság Földje – csak így nevezték a környező népek, merthogy igen jóravaló, vidám természetű emberek lakták. Csak Ludovérc, a gonosz lápi boszorkány dúltfúlt, dorrogott magában: sehogy sem szívlelhette az emberek vidámságát...”
Így kezdődik a mese, és a jókedvű, táncolni, nevetni szerető országlakók egész seregének táncával ér véget. No, de addig a Hegedűs Emberrel útra kelve kereshetjük a Szépen Szóló Harangocskát, segíthetünk a három állatkirálynak megtudni a muzsikás bánatát, majd láthatjuk, ahogy Ludovérc, a lápi boszorkány…
De tudjátok, mit? Gyertek el, „múlassuk együtt az időt!”

Hol jártál, báránykám?

A csikó megszületik, máris lábra áll. A csibe kibújik a tojásból, és azonnal szalad az anyja után. A bárányka, ahogy a világra segítik, maga bújik az édesanyja ölébe. Az ember gyermeke meg? Mi a csoda történik vele? Hová indul az, aki már nagyobbacska, és megunta, hogy teddidededdoda legényke legyen?
Három magyar népmesét hívunk segítségül, hogy a legkisebbekhez szólva, könnyeden, de mégis a népek bölcsességeit alapul véve utazzunk a mesebeli világok között, s választ találjunk kérdéseinkre!

Mátyás, a furfangos

Miről szól a mese? Három pajkos udvarhölgyről és a királyi nevelő kisasszonyról. Á, nem! Természetesen Mátyás király vándorlásairól, furfangjairól, udvarlásairól és bölcs döntéseiről. Erről is, de inkább a három udvarhölgy tanulmányairól, hiszen Eleonóra kisasszony, a nevelőnő szépre, jóra próbálja őket szoktatni, no és… De tudjátok, mit? Gyertek el, hiszen e játékunkban van olyan mese, amit Nélkületek el sem tudnánk játszani! A Ti segítségetek szükséges ahhoz, hogy be tudjuk fejezni Mátyás történeteit

„Villő, villő, selyemsátor…"

Pünkösdi játékunk dallamai, énekei, táncai a régmúlt időket idézik. Azokat, amikor még együtt indultak el a határba a legények a májusfához a fát megkeresni. Miután megtalálták, együtt vitték a kiválasztott hajadonokhoz. Akinek pedig nem szántak fát, annak szalmából készítettek koszorút. A lányoknak nagy szégyen volt ilyet kapni. S miket kellett tennie a lánynak, hogy ebben neki ne legyen része? Praktikák, fortélyok mindig is voltak és lesznek. Ezeket és még sok mást kipróbálhattok, ha vendégeink lesztek!

„Szíp kerekek, forogjatok…"

Pünkösdkor nászát üli minden a teremtett világban. Itt bent, nálunk még a Napocska is fürdőzik örömében az égen, amikor meglátja választott királyunkat és szépséges királylányunkat! S kikből lesz a királyi pár? A harmatszedés, fésülködés, aranyalmakeresés, bothúzás, kakasütés, zsákban futás izgalmai után eldől, kik alkalmasak rá. Vajon ki lesz 2011 tavaszának királya és királylánya a Játszószínházban?

Babusgató

Nekünk, felnőtteknek, játszóknak és szülőknek egyre fontosabb, hogy ne veszítsük el a mértéket a természet ritmusaival. Így gyermekeink fejlődésében is a legtermészetesebb ütemet megtartva fedezzük fel magunkban is a hozzá (Természet) és hozzájuk (Gyermekek) vezető utakat! Egy játszó-térben az érzékszervekre ható ritmus, kép, muzsika harmóniáját keresve próbálhatja ki magát minden szülő annak érdekében, hogy szinte most született (3 hónapostól a 3 évesig) gyermekével kiteljesíthesse kapcsolatát. A tartalmakat a magyar nép műveltségéből merítjük. Ringatva, énekelve, „babázva" megpróbáljuk „lassúbbítani" az időt, a gyermek életritmusához igazítani felnőtt időérzékelésünket.

Erre a foglalkozásra csak az előre bejelentett baba-szülő párt tudjuk fogadni. Egy alkalom egy óra időtartamú, és legfeljebb 30-33 fő (12-15 gyermek és szüleik) vehet rajta részt. A részletek felől a 06/52/418-160-as telefonszámon érdeklődhetnek Láposi Terkánál vagy Kapusi Miklósnál.

Kanyarog, kígyózik a mesefüzér, oly hosszú már, hogy szinte égig ér.
Fér-e még rá, mese, történet, mit valaki jó szívvel elmesélhet?
Fér bizony! Gyöngyét most egy Képíró hozza kicsi, díszes papírdobozba'…

„Könyvszerető családban nőttem fel, körülbelül 4500 könyvünk volt otthon. Ezek között természetesen ott voltak a meseirodalom nagyjainak művei Benedek Elek gyűjteményeitől a Grimm-testvérek meséiig, úgyhogy sokat olvastam. A másik kedvenc elfoglaltságom a fára mászás és fán üldögélés volt, amit leginkább a csongrádi nagyszüleimnél gyakoroltam. A fák egyébként is nagyon érdekeltek – gyerekkoromban például azt hittem, hogy a szelet a fák ágainak hajladozása kavarja. (Aztán persze megtudtam, hogy ez épp fordítva van.)
A magasság, az ég megnézése, megtapasztalása vonz – soha nem ültem még repülőgépen, de nagyon vágyom rá, hogy megtehessem!
A fa számomra az anyagi és a szellemi, a földi és az égi világ összekötője. A legkedvesebb mesémben, „*Az égig érő fa*"-ban Jankó, a kiskondás úgy halad egyre feljebb a fán, hogy akadályokat küzd le, ezáltal válik méltóvá a feljebbjutásra. Ugyanez történik velünk a hétköznapi életünkben is, így fejlődünk, érünk, és mindig utólag tudjuk meg, hogy az akadályok, próbatételek mi célt is szolgáltak."

Surányi Gergely

Benedek Elek:

Az égig érő fa

Holt, ahol volt, nem tudom, merre volt, de valahol mégis volt, volt egyszer egy öreg király, s annak egy igen-igen szép leánya. Bezzeg volt is kérője a királykisasszonynak, de mennyi! A világ minden tájékáról jöttek az öreg király udvarába dali királyfiak, mindenféle hecke-ficki hercegek, de a királykisasszonynak egy sem tetszett. Azt mondta valamennyinek, hogy ő, míg a világ világ lesz, férjhez nem megy, el nem hagyja az ő édes apjaurát. Az öreg király örült is, búsult is ezen a beszéden. Örült, mert erősen szerette egyetlen leányát; búsult, mert elgondolta, hogy ha meghal, árván marad ez a gyenge virágszál, s az a sok haragos királyfi még elveszi tőle az országot. Mondta is sokszor a leányának:

- Gondold meg jól a dolgot, édes leányom! Mi lesz veled, ha én meghalok?

A királykisasszony nem szólt ilyenkor semmit, csak kiment a virágoskertbe, amilyen szépséges kert nem volt a világon. Ott sírdogált, kesergett magában: „Istenem, Istenem, hogy hagyjam itt ezeket a szép virágokat!"

De nemcsak a virágokat sajnálta a királykisasszony. Volt a kert kellős közepén egy fa - hiszitek, nem hiszitek -, éppen az égig ért. Ő bizony nem megy férjhez,

mert szentül tudja, hogy ilyen kert s ilyen fa kerek e világon nincs!

- Ne félj, ne félj, kis kertecském, ne félj, ne félj, égig érő fám, nem hagylak el soha ez életben! - mondotta a királykisasszony.

Haj, kerekedék nagy, erős fergeteg, ahogy ezt mondá, felkapta, megforgatta, s úgy fölrepítette a magas levegőégbe, hogy híre-pora sem maradt a kertben. Nem búcsúzhatott el szegény feje sem az apjától, sem a virágoskertjétől. Egy szempillantás múlva elpusztult a fergeteg, sütött a nap nagy hevesen, s amennyi virág volt a kertben, mind lekajladt, elhervadott, mintha forró-me-

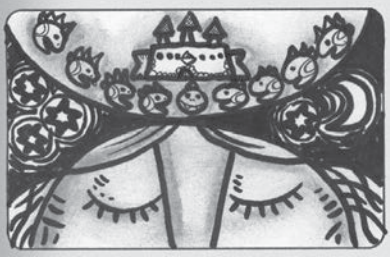

leg vízzel leöntötték volna. Lemegy az öreg király a kertbe, látja a rettentő nagy pusztulást, kiabálja a leányát:

- Hol vagy, leányom, hol vagy?! - de kiabálhatott, a királykisasszony nem felelt.

Összeszaladtak az udvarbéliek, keresték, tűvé tették a kertnek, az udvarnak, a palotának minden zegét-zugát, de sehol nem találták.

- Bizonyosan elrabolták - mondá egyik-másik.

- Talán a föld nyelte el! - találgaták az emberek.

Sírt az öreg király, mint egy kicsi gyermek, majd megszakadt szíve a nagy, erős bánattól. Kerestette, kurrentáltatta az egész országban, még azon is túl, egyetlen leányát s fele királyságát ígérte annak, aki visszahozza. De azt ugyan kereshették, meg nem találták.

Na, telt-múlt az idő. Egyszer a király azt látja álmában, hogy leányát, mikor az a nagy fergeteg volt, a forgószél felkapta, felvitte az égig érő fára, ottan is a kilencfejű sárkány várába. Ha meg nem szabadítják, a sárkány még feleségül veszi.

Még csak ez volt az igazi búbánat. Mert az égig érő fának - csak tudjátok meg - akkora levelei voltak, hogy mindeniken elfért egy ország. Hát aztán ki tudná azt megmondani, hogy melyik levélen van a kilenc-

fejű sárkány vára! Mindegy, na. Megint kihirdették, hogy a királykisasszonyt az égig érő fára vitte a forgószél, ott van a kilencfejű sárkány várában, s aki onnét lehozza, annak adja a király a lányát s fele királyságát, holta után az egészet!

Hiszen csak ki kellett ezt hirdetni, jöttek a királyfiak, hercegek, grófok, bárók s minden nemzetségbéli vitézek, csak úgy nyüzsögtek az udvarban. Jöttek bizony, de lefittyent orral el is mentek, mert a fának még a közepéig sem tudtak felmászni: nagy szégyenkezéssel visszafordultak. Volt az udvarban egy kis kondásfiú, aki sokszor látta föl s le mászni a cifra gúnyás vitézeket.

- Istenem - sóhajtott a fiú -, ha megengedné a király, én is szerencsét próbálnék!

Ahogy ezt mondá, csak hozzá dörgölődzik egy kis malacka, s azt mondja neki:

- Hallod-e, te kondásfiú! Te mindig jó voltál hozzám, mostan meghálálom. Menj a királyhoz, s jelentsed, hogy te fölmászol az égig érő fára, s le is hozod a királykisasszonyt. Hanem kíváND tőle, hogy elébb ölesse meg a csonka szarvú bivalyt, s csináltasson a bőréből hét pár bocskort s hét rend gúnyát! Te aztán addig menj fölfelé, míg a hét pár bocskor s hét pár gúnya le nem szakad rólad. Akkor érsz egy elényúló ághoz, azon menj végig, lépj rá a legelső levélre: azon van a kilencfejű sárkány vára. Egyebet nem mondok, a többi a te dolgod.

A kis malac hirtelen bévegyült a csorda közé, egy szót sem szólt többet, azt is lassan mondta. A kondásfiú pedig gondolta magában: egy életem, egy halálom, Isten neki, megpróbálom, s ment egyenesen a király elé. Köszönt illendőképpen s elémondá, hogy mit akar.

Hej, csak hallottátok volna, mekkorát kacagott a király! A szívét facsarta a nagy búbánat s keserűség, de mégsem tudá megállani a kacagást.

- Mit mondasz te, emberizink?!

- kérdezte a kondásfiútól, mintha nem jól hallotta volna, amit az elébb mondott.

- Én azt, fenséges királyom, életem, halálom kezébe ajánlom, hogy felmászok az égig érő fára, s vissza nem jövök a királykisasszony nélkül.

Ott ült a király mellett az udvari bolond is. Kérdi tőle a király:

- No, te bolond, hát te mit szólsz ehhez a bolond beszédhez?

- Azt - mondá a bolond -, hogy fogadd fel ezt a macskabékát vicebolondnak.

De már erre megmérgelődött a kondásfiú. Azt mondta a királynak:

- Felséges királyom, ne hallgasson a bolondra, mert bolond likból bolond szél fú. Ölesse le a csonka szarvú bivalyt, csináltasson nekem hét pár bocskort s hét rend gúnyát, s húzassa a fejemet karóba, ha a királykisasszony nélkül visszatérek!

„Hm - gondolá a király -, ez már mégsem tréfabeszéd!" Azt mondta hát a kondásfiúnak:

- Jól van, fiam, János, úgy lesz, ahogy kívánod, de azt megmondom, úgy essél le a fáról, hogy törjék is ki a nyakad, mert különben a hóhérral töretem ki.

János megköszönte a király jókívánságát, s ahogy kész volt a hét pár bocskor s hét rend gúnya, egy nagyot fohászkodott, kicsi baltáját belevágta a fába, nekilódult a nyelénél fogvást, azután feljebb vágta baltáját, s egy szempillantás múlva úgy elveszett a rengeteg nagy levelek közt, hogy emberi szem nem látta többet.

Hét nap s hét éjjel folyton-folyvást mászott, kapaszkodott, rugaszkodott, hol itt lógott, hol ott lógott, míg a hetedik pár bocskor s a hetedik rend gúnya is le nem szakadt róla. Ekkor - éppen ahogy a malacka elémondotta

- egy végtelen hosszú eléhajló ághoz ért. De az az ág olyan vékony volt, mint a karom, még annál is vékonyabb. Nem sokat gondolkozott: hasra feküdt, s úgy csúszott elébb, elébb. Hajladozott az ág erre, hajladozott arra - hej, ha letörik! -, ízzéporrá törik minden csontikája!

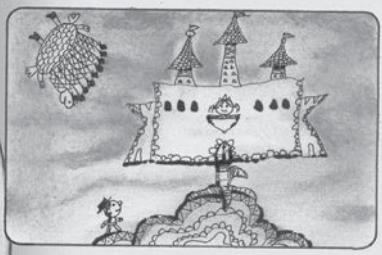

„János, János, térülj vissza!" - mondogatta magában, de ezt csak úgy mondta, ő bizony nem térül vissza, ha már eddig eljött. Ahol, ni! Már itt is van az ágnak az első levele, éppen csak egy jó ugrásra tőle. Nekifohászkodott, behunyta a szemét - szervusz, világ! -, ráugrott a falevélre, hogy csak elterült rajta, mint egy kecskebéka. No, csakhogy itt van!

Bezzeg elállt szeme-szája, mikor széjjelnézett. Hát itt éppen olyan ország van, amilyen odale. Volt itt minden: erdő, mező, falu, város, patak, folyó, tenger, csak embert nem látott, de akkorát sem, mint egy ütés tapló.

Ment, mendegélt János erdőkön, mezőkön, hegyeken, völgyeken által, s a hetedik napon egy gyémántpalotához ért. No, hanem ilyen palotát sem látott még. Kakassarkon forgott, hétezer ablaka s hétezer garádicsa volt. De olyan sebesen forgott, mint a forgószél, még annál is sebesebben. Mire egy garádicsra rá akart lépni, már a más oldalon forgott az, s ha nekiszökött, úgy visszaesett, hogy döngött a föld alatta.

- Úgy-é - rikkantott János nagy mérgesen -, nekem is van eszem, hé! - Fogta a baltáját, hirtelen belevágta egy garádicsba, s annál fogvást szépen fölsétált a gyémántpalotába.

Hát a királykisasszony már messziről szaladt elébe nagy lelkendezéssel.

- Jaj, édes kicsi Jánoskám, hogy jövel ide, ahol a madár sem jár?!

Mondá János:

- Azt bizony ne kérdezgesse a kisasszony, hanem jöjjön velem az édesapjához!

- Jézus Mária, Szent József! Ki se ejtsd többet a szájadon, mert ha meghallja a kilencfejű sárkány, vége az életünknek.

Jött is a sárkány egyszeribe, szakadt a láng mind a kilenc szájából. Kérdi a királykisasszonyt:

- Hát ez az emberizink mit keres itt?

- Ó, lelkem, sárkányom - könyörgött a királykisasszony -, ne bántsd ezt a fiút! Az én kicsi inasom volt, s feljött utánam, hogy engem szolgáljon.

- Jól van, jól - morrogott a sárkány -, meghagyom az életét, de majd én is adok neki dolgot, hadd látom, fele kár-e vagy egész, amit eszik. Volt a sárkány istállójában egy girhes-görhes, sánta ló, s a sárkány azt parancsolta Jánosnak, hogy csak kúrálja ezt a lovat, de úgy kúrálja, hogy ha valamit kér tőle, mindég egyebet adjon neki, máskülönben az életével játszik.

„Hiszen ez könnyű dolog!" - gondolta János, s mindjárt ment az istállóba. Na, még ilyen lovat sem látott, mióta a világon van. Csak a csontja meg a bőre volt, s a lábára sem tudott állani, feküdt a hídláson, s nyögött a szegény pára, nyögött keservesen. Jánoska sarjút tett elébe, de rá se nézett. Zabot vitt neki, az sem kellett. Biztatta jó szóval:

- Egyél, te szegény pára, egyél! - de egy szál sarjú, egy szem zab nem sok, annyit sem evett.

Egyszer csak megszólal a ló:

- Látom, hogy jó szíved van, te fiú, de hiába kínálsz engem sarjúval, zabbal, ez nem nekem való. Égő parázs az én abrakom, de a gazdám nem ad. Azt akarja, hogy megdögöljek, mert csak én tudom a titkát: hogy s mint lehetne őt elpusztítani.

- Hát mit adjak? - kérdezte Jánoska.

- Égő parazsat, fiam, de sokat.

- Igen, de a sárkány azt mondta, hogy mindig mást adjak, mint amit kívánsz.

- No bizony, ha mást adsz, nem is viszed haza a királykisasszonyt - mondotta a ló.

Egyéb sem kellett Jánoskának. De már akkor ad ő mindent, amit a ló kíván. Mondta is a lónak:

- Na, te szegény pára, kívánj akármit, megteszem!

Mondá a ló:

- Csak azt kívánom, hogy vasárnap, mikor a sárkány a kisasszonnyal templomba megy, te maradj itthon, a favágón gyújtsd meg a kazlat, a többit csak bízd rám.

Alig várta János, hogy templomba menjenek, meggyújtotta a kazlat, s mikor leégett, vitt a lónak egy lapát parazsat. Még meg sem szusszant, mind egy falásig megette, s abban a minutában lábra is állott. Ment egyenesen az udvarra, s ott azt a temérdek sok parazsat megette, de úgy, hogy még a hamut sem hagyta meg. Jánoskának a szeme-szája elállott a nagy álmélkodástól. De hát még akkor ámult-bámult istenigazában, mikor nézi, nézi, s hát látja, hogy a ló szőre ragyog, mint az arany, a bordája egy sem látszik, s nem is négy lába van ennek a lónak, hanem öt.

Megrázkódott, nagyot fújt a ló most, de bezzeg káprázott Jánoskának a szeme. Olyan gyönyörűséges aranyszőrű paripa lett belőle, hogy a napra lehetett nézni, de már aztán erre nem. Azt mondta Jánoskának:

- Na, te legényke, jótétel helyébe jót várj! Hallgass reám! Szaladj le a pincébe, van ott egy nyereg, egy kantár s egy kard, hozd fel hamar!

Szaladt Jánoska a pincébe, veszi a nyerget, kantárt, kardot, de mikor éppen ki akart serülni az ajtón, jő a sárkány nagy derendóciával, megállítja Jánoskát.

- Megállj, hé! Hová viszed ezt a lószerszámot? Meghalsz most, de mindjárt!

Ki is kapta egybe Jánoska kezéből a kardot, s le akarta nyiszszenteni a nyakát.

- No, te emberizink - mondotta a sárkány -, búcsúzz az élettől, mert megcsaltál!

- Ne ölj meg, hagyd meg az életemet - könyörgött Jánoska -, nem csallak meg többet!

- Megöllek, te emberizink, hanem elébb még megiszunk egy kupa bort a bűneidért!

Mindjárt eresztett egy kupa bort a legnagyobb hordóból, töltött magának s Jánosnak is, aztán biztatta:

- Igyál, te emberizink, többet úgysem iszol.

Ittak egyet, de Jánoska csak könyörgött tovább:

- Hagyd meg az életemet, kilencfejű sárkány, nem csallak meg többet!

Mondá a sárkány:

- Nem hiszek neked, János, de igyunk még egy kupa bort az én bűnömért is.

Ittak még egy kupa bort. Hát - Uram, Jézus Krisztus! - egyszerre csak elkezdett táncolni a sárkány, nagyokat rikkantott: „lábam ide, nem oda!" - s addig ide, addig oda, elterült a földön, s aludt, mint a bunda.

De bezzeg szaladt Jánoska esze nélkül! Jól levághatta volna a sárkánynak mind a kilenc fejét, de már az udvaron volt, mikor erre gondolt. Mondja az ötlábú lónak az esetét.

- Csak hamar nyergelj s kantározz; jól tetted, hogy nem nyúltál hozzá - mondá a ló. - Mikor egy fejét levágtad volna, egyszeribe felébred, s vége lett volna az életednek. Jánoska hirtelen fölnyergelte az ötlábú lovat, fölpattant rá, s csak azután kérdezte:

- Hát aztán hová s merre, édes lovam?

- Az erdőbe, kicsi gazdám. Ott van egy vaddisznó, annak a fejében egy nyúl, nyúl fejében egy iskátulya, iskátulyában kilenc lódarázs. Ebben a kilenc lódarázsban van a kilencfejű sárkány ereje, ha ezeket elpusztítjuk, annyi ereje sem lesz a sárkánynak, mint egy szopós gyermeknek. Eközben elindult a ló sebes vágtatással, s mire Jánoska egyet szólhatott volna, ott is voltak az erdőben.

- No, kicsi gazdám, itt vagyunk. Ahol ni, már jő is a vaddisznó. Jött bizony, egyenest nekik tartott. Vicsorgatta az agyarát, felállott a két hátulsó lábára, s úgy rugaszkodott nekik, hogy levágja. De az ötlábú lónak nemhiába volt öt lába, úgy ódalba rúgta a vaddisznót az ötödik lábával, hogy egyszeribe felfordult.

Nosza, Jánoskának is megjött a kurázsija, kirántotta a kardját, s úgy találta fejbe vágni a vaddisznót, hogy csak kétfelé vált a feje, s uccu neki! kiugrott belőle egy nyúl. Hipp-hopp, utána! Szaladt a nyúl, mint a szél, de még sebesebben az ötlábú ló, s mikor utolérte, úgy megrúgta az ötödik lábával, hogy a szegény nyulacska mindjárt szörnyethalt. Jánoska most már leszállott a lóról, kettéhasította a nyúl fejét, s hát csakugyan benne volt az iskátulya, iskátulyában is benne kellett lenni a darazsaknak, mert zúgtak, dongtak, zakatoltak benne, mintha ördög bújt volna beléjük. Jánoska nem sokat teketóriázott, letette az iskátulyát egy lapos kőre, vett egy másik lapos követ, s azzal úgy ráütött az iskátulyára, hogy se iskátulya, se darázs.

- No, kicsi gazdám - mondá az ötlábú ló -, most már mehetünk haza bátran, ne félj a kilencfejű sárkánytól.

Hát csakugyan, amikor hazaértek, ott feküdt a sárkány a pincében, annyi ereje sem volt, mint egy beteg légynek.

- Megöléd az erőmet, úgy-é? - mondá Jánoskának, mikor meglátta.

- Meg én, de megöllek most téged is, a királykisasszonyt pedig hazaviszem.

- Ne ölj meg! - könyörgött a sárkány. - Vidd haza a királykisasszonyt, s vele ami kincset találsz, mind elviheted.

- Nem kell nekem a te kincsed - mondá Jánoska, s levágta a sárkánynak mind a kilenc fejét, nehogy többet lábra állhasson.

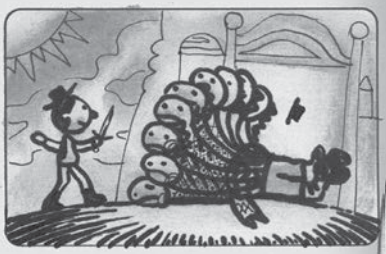

Azzal szaladt fel a királykisasszonyhoz, s elbeszélte, hogy mi mindent nem csinált, amióta

nem látták egymást.

- Jaj, lelkem, Jánoskám - örvendett a királykisasszony -, nem is leszek én másé, csak a tied, akár itt maradunk, akár hazamegyünk!

Azt mondá Jánoska:

- De bizony itt nem maradunk, majd csak visszamegyünk valahogy.

Meghiszem azt, ha olyan könnyű lett volna! De csak most jutott eszébe Jánoskának, hogy milyen vékony ágon csúszott ő ide. Ő csak visszacsúsznék valahogy, de a királykisasszony leszédül az ágról, bizonyosan leszédül.

„Mit csináljak? mit csináljak?" - tűnődött, búcsálódott Jánoska, s sétált föl s alá az udvaron nagy búsan. Egyszerre csak elébe áll az ötlábú ló, s kérdi:

- Min szomorkodol, kicsi gazdám?

Mondja Jánoska, hogy min szomorkodik.

- Azon bizony egyet se szomorkodj, hallod-e! Üljetek fel a hátamra, s a többit bízzátok reám!

No, ha úgy, hát fel is ültek az ötlábú ló hátára.

- Most hunyjátok be a szemeteket! - mondá a ló.

Behunyták.

- Most nyissátok ki!

Kinyitották.

Hát ott vannak az öreg király udvarában. Mentek föl a palotába, egyenest a király szobájába.

Hej, Istenem, az öreg király már halálán volt, de mikor meglátta a leányát, felszökött az ágyból, s ha meg nem fogják, mindjárt táncra kerekedik. Egyszeribe papot hívatott, s a fiatalokat összeadatta. Csaptak hét országra szóló lakodalmat. Hét nap s hét éjjel folyton-folyvást ettek-ittak, táncoltak. Én is ott voltam, s addig táncoltam, míg a sarkam hátrafordult, aztán megfutamodtam hátrafelé, s úgy elszaladtam eléfelé, hogy mézeskaláccsal sem tudtak visszacsalogatni.

Aki nem hiszi, járjon utána.

Hetednapi játékok

Vasárnapi előadások - színházterem

MÁJUS

8. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
15. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
22. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**
29. vasárnap	**10.00 óra**	**Tótágas**

JÚNIUS

19. vasárnap	**11.00-17.00**	**Mutatványos Nap**

Tótágas

„Tótágast áll a világ, lefelé nő a virág, fölrepül a sárga levél, cipőm orra felleget ér."

Megesik nálunk, hogy egy szegény embert azért agyabugyálnak el, mert rosszul köszön… Vagy az, hogy egy férjhez menni akaró leány a pince tetején legelteti a tehenet, mert „ megvan a magához való esze"… De még az is megtörténhet, hogy a szerelmes Mihók kötőféken vezeti haza szíve választottját, Ilókot… Hogy hányféle bolondsággal találkozhat a mesénk nézője, föl nem sorolható – inkább gyertek el, és nézzétek meg a saját szemetekkel!

Az előadást négy éves kortól ajánljuk!

Mutatványos Nap

A részletes program a 2. oldalon található.

Családi hétvégék - Játszószínház

A Hegedűs Ember története — DRAMATIKUS

MÁJUS
8. vasárnap 10.00 óra

Hol jártál, báránykám? — DRAMATIKUS

MÁJUS
15. vasárnap 10.00 óra
JÚNIUS
5. vasárnap 10.00 óra

Babusgató — TIPEGŐ

MÁJUS
22. vasárnap 10.00 óra

A Hegedűs Ember története

„Volt egyszer egy ország: Vidámság Földje. Vidámság Földje – csak így nevezték a környező népek, merthogy igen jóravaló, vidám természetű emberek lakták. Csak Ludovérc, a gonosz lápi boszorkány dúltfúlt, dorrogott magában: sehogy sem szívlelhette az emberek vidámságát..."

Így kezdődik a mese, és a jókedvű, táncolni, nevetni szerető országlakók egész seregének táncával ér véget. No, de addig a Hegedűs Emberrel útra kelve kereshetjük a Szépen Szóló Harangocskát, segíthetünk a három állatkirálynak megtudni a muzsikás bánatát, majd láthatjuk, ahogy Ludovérc, a lápi boszorkány… De tudjátok, mit? Gyertek el, „múlassuk együtt az időt!"

Hol jártál, báránykám?

A csikó megszületik, máris lábra áll. A csibe kibújik a tojásból, és azonnal szalad az anyja után. A bárányka, ahogy a világra segítik, maga bújik az édesanyja ölébe. Az ember gyermeke meg? Mi a csoda történik vele? Hová indul az, aki már nagyobbacska, és megunta, hogy teddide-teddoda legényke legyen?

Három magyar népmesét hívunk segítségül, hogy a legkisebbekhez szólva, könnyeden, de mégis a népek bölcsességeit alapul véve utazzunk a mesebeli világok között, s választ találjunk kérdéseinkre!

Babusgató

Nekünk, felnőtteknek, játszóknak és szülőknek egyre fontosabb, hogy ne veszítsük el a mértéket a természet ritmusaival. Így gyermekeink fejlődésében is a legtermészetesebb ütemet megtartva fedezzük fel magunkban is a hozzá (Természet) és hozzájuk (Gyermekek) vezető utakat! Egy játszó-térben az érzékszervekre ható ritmus, kép, muzsika harmóniáját keresve próbálhatja ki magát minden szülő annak érdekében, hogy szinte most született (3 hónapostól a 3 évesig) gyermekével kiteljesíthesse kapcsolatát. A tartalmakat a magyar nép műveltségéből merítjük. Ringatva, énekelve, „babázva" megpróbáljuk „lassúbbítani" az időt, a gyermek életritmusához igazítani felnőtt időérzékelésünket.

Erre a foglalkozásra csak az előre bejelentett baba-szülő párt tudjuk fogadni. Egy alkalom egy óra időtartamú, és legfeljebb 30-33 fő (12-15 gyermek és szüleik) vehet rajta részt. A részletek felől a 06/52/418-160-as telefonszámon érdeklődhetnek Láposi Terkánál vagy Kapusi Miklósnál.

BÁBOS házi REND

A Vojtina Bábszínház nyitvatartási rendje:

A pénztár nyitvatartása:
hétfő-péntek: 9-12.30
és 13-17 óráig
szombat: 9-13 óráig
vasárnap: 9-12 óráig

Az információ nyitvatartása:
hétfő-péntek 8-17 óráig
szombaton: 9-13 óráig
vasárnap: 9-12 óráig

A kiállítás megtekinthető:
hétfő-péntek: 9-17 óráig
szombat: 9-13 óráig
vasárnap: 9-12 óráig

A vasárnapra lefoglalt jegyeket vasárnap 9.30-ig lehet átvenni a színház jegypénztárában.

A hétköznapi játszószínházi foglalkozásokra szervezett csoportok jelentkezését várjuk.

A 2010/2011-es évad bérlet- és jegyárai 2010. szeptember 1-től:
Gyermekelőadás: 900.- Ft/fő
Játszószínházi foglalkozás: 750.- Ft/fő
Felnőttelőadás: 1000.- Ft/fő
Gyermekelőadásokra szóló bérlet: 2700.- Ft/fő

Kedvezményes jegyár három vagy többfős családok részére:
Gyermekelőadás: 750.- Ft/fő
Játszószínházi foglalkozás: 650.- Ft/fő

Az előadásokra és a családi játszószínházi foglalkozásokra jegyek válthatók a színház jegypénztárában (4026 Debrecen, Kálvin tér 13.), jegyek foglalhatók telefonon (52/418-160) és honlapunkon (www.vojtinababszinhaz.hu).

A hétköznapi (bérletes) bábszínházi előadásokra és játszószínházi foglalkozásokra korlátozott számban jegyek válthatók a színház jegypénztárában.

A színház a műsorváltoztatás jogát fenntartja!

Ünnepi nyitva tartás:
2011. május 1-jén bábszínházunk ZÁRVA.
2011. június 11-13. között, pünkösdkor ZÁRVA.

Színházunk ebben az évadban június 19-ig tart nyitva.
A 2011/2012-es évadot augusztus 22-én kezdjük.

Jótett helyébe jót várj!

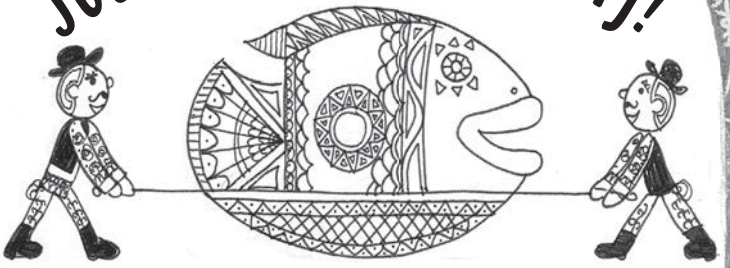

Sok magyar népmesében fordul elő, hogy a főhős találkozik valakivel, aki segítséget kér tőle. Önzetlen tettéért cserébe a későbbiekben hálás viszonzást kap majd a megsegítettektől.
Álljon most itt azoknak a neve, akik megkönnyítik meséink hőseinek útját a bábszínpadra!

Kiemelt támogatóink:

Nemzeti Kulturális Alapprogram
Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata
Nemzeti Erőforrás Minisztériuma

Támogatónk:

Kartonpack Dobozipari Rt.
Debrecen, Galamb u. 11.

Együttműködő partnereink:

Cívishír
www.civishir.hu
Alföld Televízió:
Debrecen, Bethlen u. 6-8/D I/6.

A Vojtina Bábszínház kéthavonta megjelenő ingyenes kedvcsináló kiadványa

Felelős kiadó:	Asbóth Anikó igazgató
Főszerkesztő:	Papp Melinda
A szerkesztőbizottság tagjai:	Asbóth Anikó, Láposi Terka, Bűdi Anett
Tördelőszerkesztő:	Szoták László
Grafika:	Kovács Lajos
Nyomda:	Bogáti Nyomda Kft.
Drótposta:	vojtina@vojtinababszinhaz.hu
Világháló:	www.vojtinababszinhaz.hu

ISSN 1786-4100